№ 76. Treschdeen, 22. septembrî. 1910.

Makſà,
Jelgawà ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk diwreiſ nedeltà.

Makſà,
pa paſtu peeſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap

Paſta kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawà, Skrihweru eelà № 35.

89. gada-gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchvuſk 20 kap.

Muhſu awiſes ſchàs deenas numuram ir peelikts proſpekts par iſmehginatu un atſihtu ſewiſchku ſpehzinaſchanas lihdſekli

„Dr. Hommel'a hematogenu",

kurſch no wairak kà 5000 eekſch- un ahrſemu profeſoreem iſmehginats un atſihts par weenigo teizamo lihdſekli pret maſaſnibu un wiſpahrigu wahjumu.

Wiſur paſihſtami.
Wiſur dabujami, ſawa augſta labuma pehz.
Papiroſi „Famos" 10 g. 6 k.
„Ottomana" fabrikas,
Sw. Peterburgà.

No 1. oktobra lihdſ gada beigam
„Latweeſchu Awiſes"
makſà pa paſtu peeſuhtot 90 kap., Jelgawà ſanemot 60 kap. — Ari ſcha zeturkſchna abonenteem gada beigàs peeſuhtiſim redakzijas iſdoto „Jelgawas Kalendaru" nahkamam 1911. gadam.
Ekſpedizija.

Tomehr
naw labaki papiroſi
par 6 kap. 10 gab.
kà
„Riga" gara formata
no A. S. Maikapara.
Sargatees no lihdſiga formata pakaldarinajumeem!

Kurſemes jauno dſelſzeku leetà

kahds eeſuhtitajs rakſta „Rigas Awiſê" ſchahdi: Patlaban atkal ſino, ka Leepajas-Aiſputes dſelſszeka akzionaru ſabeedribai dota atlauja, iſdarit eepreekſchejas iſmekleſchanas darbus ſchàs linijas buhwes turpinaſchanai — un proti, diwos ſaros, no kureem weens no Aiſputes eetu uſ Kuldigu, otrs zaur Skrundu uſ Saldu. Naw leedſams, ka ar diwu ſchahdu liniju buhwi tagadejs Leepajas-Aiſputes dſelſszelſch eeguhtu jaunu, plaſchu darbibu, jo tiklab Saldus, kà ari Kuldigas plaſchee un deeſgan augligee apgabali atrodas Kurſemes gubernas eekſcheenê un tà tad atſitus no dſelſszeka, jo abi lihdſſchinejee Kurſemes dſelſszeli — Leepajas-Romnu un Maſkawas-Wentſpils — eet weens gar weenu, otrs gar otru malu gubernai, tà ka wiſam plaſchajam gubernas widum jaiſteek pawiſam beſ dſelſszeka. Tà tad naw ko ſchaubitees, ka Leepajas-Aiſputes linijas pagarinajums, kurſch ſneegtos lihdſ Kuldigai un Saldum, eeneſtu jaunu dſihwibu un roſibu ſaimneezibas ſinà plaſchajà un augligajà Kurſemes widuſê. Waretu tà tad wiſai preezatees par wehſti, ka minetai akziju ſabeedribai dota atlauja, iſdarit eepreekſchejas iſmekleſchanas darbus dſelſszeka liniju buhwei no Aiſputes uſ Kuldigu un Saldu. Bet beemſchehl ar tahdas atlaujas doſchanu, kà ari ar paſchu eepreekſcheju darbu iſdariſchanu un pat ar galigàs konzeſijas doſchanu naw tomehr wehl droſchi tizams, waj jauno liniju buhwe pateeſi tiks iſdarita. Eepreekſchejas iſmekleſchanas darbus ſcho liniju buhwei jau wairak gadus iſdarija kahds inſcheneeris Hemes; toreiſ noſpraufto liniju ſtabini un meetini wehl tagad rehgojàs daſchà labà weetà; bet tomehr no paſchas dſelſszeka buhwes neiſnahza nekas, jebſchu no ta laika pagahjuſchi jau pee 10 gabu. Leeta ta, ka pats ſwarigakais pee jaunu dſelſszeku buhwes ir finanſeſchanas jeb wajadſigà buhwes kapitala ſagahdaſchanas jautajums. Minetam inſcheneerim Hemem, kurſch gan teizàs, ka winam eſot labi ſakari ar ahrſemju naudas wihreem un lai gan aiſ wina ſtahweja wairak Kurſemes muiſchu ihpaſchneeki, neiſdewàs iſdarit Aiſputes-Kuldigas-Saldus linijas finanſeſchanu, kadehl ſchis linijas buhwe ari wehl lihdſ ſchodeen naw warejuſi tikt eeſahkta. Leepajas-Bernatu peeweddſelſszelam konzeſija dota un buhwes plani apſtiprinati nu jau drihſi kopſch pahris gadeem, bet finanſeſchanu wehl arweenu naw iſdewees nokahrtot. Ari Smiltenes-Ainaſchu dſelſszelam finanſeſchanas jautajums wilkàs weſelus 10 gadus, lihdſ beidſot iſdewàs to nokahrtot, lai gan ſche leetas wabitaju preekſchgalà bija ſtahjuſchees wairak muiſchu ihpaſchneeki, kà landrahts f. Gersdorfs, Smiltenes ihpaſchneeks firſts Liwens u. z. Leeta ta, ka ahrſemju naudas wihri wajadſigos kapitalus jaunu dſelſszeku buhwem nemehdſ aiſdot, ja negadàs kahda ſabeedriba, waj atſewiſchki bagatee weetejee ihpaſchneeki, kas garantè aiſdotajam kapitalam prozentus, protams, tanî gadijumà, ja dſelſszelſch nerentetos un pats neſpehtu ſegt prozentus. Tà ka waldiba nekahdas garantijas par priwatdſelſszekeem neuſnemàs, tad ari wajadſigàs garantijas prozentu ſinà jauſnemàs waj nu komunàm, waj pahrtikuſcheem nekuſtamu peeberumu ihpaſchneekeem, waj ari zitàm turigàm perſonam, eemakſajot wajadſigàs ſumas kahdà bankà.

Kamehr par Aiſputes-Kuldigas-Saldus liniju buhwetajeem nebuhs ſinams, ka ſpehj garantet aiſnemamà kapitala prozentus, tamehr ari uſ ſchàs linijas buhwi newar wehl zeret. Leeta gan ſche buhtu nokahrtojama tai ſinà, ka eeinteresetee apkahrtejee ſemes ihpaſchneeki, kà ari abas atteezigàs pilſehtas — Kuldiga un Saldus — kopigi uſnemtos ſawà ſtarpà wajadſigàs garantijas. Ari Leepaja beeſin waj ahtraki tiks pee ſawa juhrmalas jeb Bernatu dſelſszeka, eekam pilſehta, waj zitas plaſchakas aprindas neuſnemſees prozentu garantiju. Buhtu brihnums, ja kahdai atſewiſchkai priwatperſonai weenai paſchai iſdotos finanſeſchanu iſdarit.

Tà tad jaunu dſelſszeku buhwe Kurſemê naw wehl droſchi ſagaidama. Leetas labà tomehr jawehlàs, kaut iſdotos wiſus ſchkehrſchkus pahrwaret, tà ka minetàs linijas pateeſi waretu tikt buhwetas. Kurſemei tàs atneſtu daudſ labuma.

No ahrſemèm.

Wahzu ſozialdemokrati

ari ſchogad, kà ziteem gadeem, notureja ſawu partijas ſapulzi (Parteitag), kurà tàpat kà zitàm reiſem kreetni iſpluhzàs ſawà ſtarpà. — Wahzu ſozialdemokratijà jau kopſch daſcheem gadeem walda diwas ſtrahwas: weena, wezakà un ſtraujakà, otra jaunakà un mehrenakà (tà ſauktee rewiſioniſti). Pirmàs ſtrahwas preekſchgalà ſtahw wezu wezee trani, ſirmais Auguſts Bebels un miljonars no ſchujmamſeku ſchehlaſtibas ſchihds Singers*) ar partijas „ſiniſko" pahweſtu Kautſky. Schi ſtrahwa pahrwalda Wahzijas ſeemeku daku (Pruhſiju un Saksiju) un ir pehz peekriteju ſkaita ta ſtiprakà. — Jaunakà, mehrenà ſtrahwa (tà ſauktee rewiſioniſti) pahrwalda Wahzijas deenwidus (Badeni, Wirtembergu un pa daļai ari Bawariju).

Galwenos prinzipos ſtarp abàm ſtrahwam gan nepaſtahw nekahda ſtarpiba, gala mehkis abàm ir weens un tas pats: ſarkanàs nahkotnes walſts nodibinaſchana. — Tikai tà ſauktajà taktikà, kà pee ſcha mehrka drihſaki tikt, rewiſioniſti atſchkiras no wezo tranu waditeem ſarkaneem bareem. — Rewiſioniſti, proti, negrib tik ſtrauji un aſi atſchkirtees no pilſoniſkeem „progreſiweem" elementeem, bet ar teem eet pee reiſes roku rokà, tà ſewiſchki budſcheta jautajumos, kà tas neſen notizis Badenê. Wini it pareiſi apſwehruſchi, ka ſchee pusaklee „progreſiſti" ir ſchobrihd winu labakee zihnas beebri, kurus pee wajadſibas warès kuru katru brihdi „luftet", t. i. noſpert kà newajadſigus pee malas. — Turpretim wezee trani ſchai ſinà ir daudſ ſtraujaki un nepazeetigaki, bet toteeſu atkal atklahtaki un pateeſigaki. Wini no pilſonibas jeb „burſchuaſijas" negrib neka ſinat; galwenee prinzipi winus no tàs ſchkir un tapehz it dabigi no kahdas kopà eeſchanas ar to newar buht ne runas. — Tas wismaſ ir atklahti un konſekwenti, kamehr rewiſioniſtu taktika ir wiltus pilna, lai eemidſinatu un maldinatu apdraudeto pilſonibu. Tapehz ari rewiſioniſti ir pilſonibai daudſ bihſtamaki, nekà wezee ſtraujee, bet atklahtee ſozialdemokrati, kuri nepalaiſch garam neweena gadijuma, neatgahdinajuſchi pilſonibai, ka wini teezas to nogalet, kapehz tee koti noberigi brihdinataji pilſonibai, lai ta allaſch ſtahw ſawà kulturas augſtajà ſargu weetà.

Tà nu ari tagad Magdeburgà rewiſioniſti dabuja kreetnu iſbahreenu no „wezajeem" par winu kopoſchanos ar „birgeleem", kà ari ne maſak par to, ka tee ſchur tur uſweduſchees kaut zik peeklahjigi pret „kroneteem waldneekeem" un pat peedalijuſchees pee winu ſarihkoteem meelaſteem. — Wezee pat draudeja ar rewiſioniſtu iſſlehgſchanu iſ partijas, ja tee turpmak wehl ſtaigaſchot tos paſchus zeļus. — Rewiſioniſti uſ ſcheem peedraudejumeem neka noteikta neapſolijàs, bet wehlak atkal wiſi it brahligi turpinaja „ſarkanàs" apſpreeſchanas.

No tam redſams, ka kahda nopeetna ſchkelſchanàs ſozialdemokratijà nemaſ naw ſagaidama, wismaſ jau ſchajà brihdî nè, kur patlaban Wahzijà rihkojas uſ jaunàm walſts ſaeimas (reichstaga) wehleſchanam, pee kuràm ſozialdemokratija beſ ſchaubam ſtahſees ar leelako weenprahtibu. — To lai eegaumè wahzu „progreſiwà" pilſoniba!

Ceļu nemeeri Berlinê

turpinajuſchees zauru pagahjuſcho nedeku. Kaut gan ſahkumà ſazelti tikai no kahdas fabrikas ſtreikotajeem-ſtrahdneekeem, tee wehlak iſwehrſàs par pilnigi rewoluzionaras dabas nemeereem, pee kam deen' no deenas un ari pa naktim notika ſihwas un aſinainas ſaduriſmes ſtarp nemeerneekeem un poliziju, kura teezàs uſturet pilſehtà kahrtibu un droſchibu. — Wahzijas laikraſti ir pilni ſinojumu par notikuſcheem nemeereem un daſchas awiſes leezina, ka tee tikuſchi ar ſewiſchku noluhku ſarihkoti no ſozialdemokratu muſinatajeem. Lihdſſchinejee ſinojumi wehl deeſgan neſakarigi un ſawà ſtarpà neſaſkanigi, tà ka gruhti guht ihſtu pahrſkatu par wiſeem notikumeem un nemeeru ihſto rakſturu. Tahdu paſneegſim turpmak. — No nemeerneekeem, kà domà, eewainoti wismaſ 300, no kureem 150 atrodas ſlimnizàs. Daſchi no wineem eewainoti wahrigi deninos, galwà, plezos. Saudejumi no nekahrtibàm lihdſ ſchim eſot apmehram 75,000 rubļu leeli: daudſ weetàs eedauſiti dſihwokļu logi un leelee pahrdotawu logi, pirmà un otrà ſtahwa logos iſſchautas ruhtis, ſadauſiti eelu lukturi u. t. t.

* * *

— Ari oſtas pilſehtà Libekà notikuſchas ſaduriſmes ſtarp ſtreikotajeem-ſtrahdneekeem un kugu buhwetawam no weenas un poliziju ar ſtrahdneekeem, kuri neſtreiko, no otras puſes. Libekas maſchinu buhweſchanas ſabeedribas ſtrahdneeki bij dewuſchees uſ eekſchpilſehtas iſpreezas weetam, kur ſaduhràs ar ſtreikotajeem. Pluhkſchanàs turpinajàs apmehram no pulkſten 2—4 nakti. Apzeetinats eewehrojams ſkaits no ſaduriſmju dalibneekeem.

Tſcheku ſozialdemokrati

palikuſchi koti neuſtizigi wiſpahrigai ſozialdemokratu partijai. Sozialdemokrati, kà jau ſinams, ir koſmopoliti, kas neatſihſt nekahdas tautibas. Bet nu, kà par brihnumu, jau Kopenhagenas kongreſà Tſcheku ſozialdemokrati atſina ſawas tautibas leetu, kas wedapee ſtrihdeem kongreſà. Tagad tſcheku ſarkanee ſpehruſchi wehl ſoli tahlak. Neſen wini noturejuſchi ſapulzi, kurà winu wadoni wehl jo ſihwak uſbrukuſchi ſtarptautiſkajam kongreſam Kopenhagenà, kuram noleeguſchi katru praſchanu un ſpehju ſpreeſt par Auſtrijas eekſchejas politikas leetam. Tadehl Tſcheku ſozialdemokrateem eſot wajadſigs pawiſam atſchkirtees no wiſpahrejàs ſozialdemokratu partijas.

Serbija. Nepatikſchanas Serbijas kehninam un wina miniſtreem ſagahdà atkal prinzis Georgs. Winſch tika paaugſtinats tſchinà, bet winu aiſzehla uſ walſts eekſcheeni par kahda maſaka garniſona komandantu. Prinzis negrib tomehr Belgradi atſtaht; nepaklauſibams tà waldibai — winſch ar daſcheem ſaweem peekritejeem eeſlehdſees ſawà dſihwoklî un nelaiſch neweenu tur eekſchà. Kehninſch newehlas leetot wehl nekahdus waras lihdſeklus, jo negrib zelt ſkandalu. Winſch apſpreediſchot tomehr, kopà ar ſaweem miniſtreem, kà lai waretu labak ſawaldit prinzi Georgu.

Turzija. Uſ Turzijas robeſcham notika ſaduriſme ſtarp turku robeſchſargeem un kahdu ſerbu bandu, pee kam tika noſchauti 4 ſerbi. Klaſonas tuwumà ari notika ſaduriſme ſtarp ſaldateem un kahdu greeku bandu, pee kam 2 greeki krita.

No eekſchſemèm.

Widejo mahzibas eeſtahſchu rewiſija.

Rigas mahzibas apgabala kurators, kà „Rig. Ztg." ſino atkal greeſees ar luhgumu pee daſcheem Terbatas uniwerſitates profeſoreem, lai iſdaritu rewiſiju widejo mahzibas eeſtahſchu mahzibas paſneegſchanà, un proti, lai rewidetu: profeſors Peetuchows kreewu walodas mahzibas un kreewu literaturas paſneegſchanu, profeſors Jaſinſkis un profeſors Lapo mahzibas paſneegſchanu wehſturê.

*) Singers proti, ir leela „gatawu mehteļu" weikala ihpaſchneeks Berlinê, pee kam tas, manigi iſmantodams nabagu mehteļu ſchuwejas, ar gadeem tapis par ſmagu miljonaru, par ſpihti wiſàm „nabagu brahļu" teorijàm.

Bes konkurenzes

ir sawa augsta labuma dehl papirosi

Mai

10 gab. 6 kap.
25 „ 15 „

A. S. Maikapara,
Rigâ.

Dabujami wisur.

Walsts domes wehleschanas Lodschâ.

Ahrsta Rschonda weetâ, kursch no sawâm pilnwaram atteizâs, tagad eewehlets II. Kaspijas dselszela bataljona reserwas apakschkareiws Rumikewitschs, katolis, polis, fabrikas strahdneeks, bespartejisks, ar pirmmahzibas isglihtibu.

Laukskolotaju eewehribai.

Reti eespehjams atrast muhsu dsimtenê tahdu laukskolu, pee kuras nebuhtu eerihkots augku dahrss. Bet plaschaku dahrsu naw daudz. Skolu dahrsi parasti ir wisai masi un eerihkoti wairak skaistumam, nekâ praktiskam labumam. Eemesli schahdai parahdibai war buht koti daschadi. Galwenâm kahrtam skolotaji tomehr aisbildinas ar behstamo kozinu dahrgumu. Sche gribu schinî leetâ eeintereseteem aisrahdit, ka Baltijas Semkopibas un Domenu walde issuhta katrai skolai apm. 15 rbl. wehrtibâ augku kozinus waj ari ogu kruhmus par brihwu. Ikweenam, kas scho teesibu grib isleetot, jaapgahdajas ar kahdas leelakas Rigas dahrsneezibas katalogu, pehz kura jafaraksta wehlamee kozini waj stahdi. Schahds faraksts kopâ ar luhgumrakstu un norahdijumu uz atteezigo firmu, jaeesneedz augschâ minetai waldei, zaur kuras starpneezibu tad stahdi teek issuhtiti.

„Dz. W."

Peterburga. Ar koleru miris ihstens walsts padomneeks Solskis. Winsch slimibu dabujis, ehsdams kahdâ klubâ swaigas semenes.

— Pareistizigee garidsneeki brauks III. klasê. Swehtais sinods bij eekustinajis jautajumu, lai pareistizigeem garidsneekeem dod teesibu, braukt ar III. klases biletem II. klasê. Ministri naw tam peekrituschi, aisrahdidami, ka garidsneekeem nebuhs iswairitees no satiksmes ar weenkahrscho tautu. Tomehr dselszeku administrazijai dots aisrahdijums, peekodinat zeka agenteem, lai tee palihdz usturet zeenibu pret garidsneekeem un pasargâ tos no sadursmem ar puhli. Gadijumos, ja garidsneeks brauz ar III. klases bileti, wesdams lihdzi swehtos sakramentus, tad garidsneekam III. klasê eerahdama atsewischka nobala.

— Milsigâ doka buhwe Kronstates ostâ kara ministrijai ismaksâs 5 milj. rbl. Doks buhs 600 pehdu garsch, 120 — plats un 35 — dsilsch.

— Notureta walsts domes budscheta komisijas pirmâ sehde, kurâ eesuhtitos budschetus isdalija referenteem. Karaspehka budscheta pahrbaudischanai eewehleta no 66 lozekku leelâs budscheta komisijas sewischka apakschkomisija. Sehdê peedalijuschees wairak nekâ 40 lozekli.

— Kotlu sahdschâ, Peterburgas aprinkî, nogalinats ar slintes schahweenu pa logu stana pristaws Grizajs. Usbrukums isdarits naktî, kad pristaws sehdejis sawâ deenasta istabâ pee rakstamgalda. Apzeetinats semneeks ar medibu bisi rokâ.

— 15. septembrî atgreesees Peterburgâ galwenâ medizinalinspektora palihgs Dr. med. Schmidts, kursch bija komandets uz Baltijas ostam, lai ismekletu, kurâ weetâ buhtu labak eerihkojama pagaidu koleras un mehra karantinas osta. No wisâm apskatitâm ostam (Rewelê, Baltischportâ, Leepajâ, Wentspilî un Rigâ), kâ „Retsch" sino, Schmidts par noderigako ostu schinî sinâ atsinis Leepajas ostu.

— Milsigs teatrs ar 6000 sehdweetam blakus Keisara Nikolaja II. tautas namam tikschot swinigi atklahts 1911. gada 2. janwarî. Scha teatra ihpaschneeze ir Sahtibas kuratorija un buhwetajs — Wisaugstakâ galma architekts Luzedarskis. Schis leelais teatrs teekot buhwets tambehl, ka tautas nams beeschi ween nespehjot usnemt wisu publiku, kas daschreiz sarodotees skaitâ pahri par 20,000.

— Pee aisleeguma eewest Kreewijâ laikrakstus „Berliner Tageblatt" un „Frankfurter Zeitung" galwas pilsehtas awises sino, ka ziti Wahzijas laikraksti, kuros ari tahdas paschas sinas ir drukatas par Kreewiju, schimbrihscham wehl neesot aisleegti eewest Kreewijâ winu neezigâ abonentu skaita dehl, kahds wineem Kreewijâ esot. Tomehr ari winu aisleegschana warot notikt nahkotnê. „Frankfurter Zeitung" pasino, ka wina, neskatotees uz Kreewijas zensuras likumu isleetoschanu pret winu, ta tomehr nemainischot sawu lihdschinejo taktiku Kreewijas leetu apspreeschanâ.

— Slepena sozialdemokratu un rewoluzionaru drukatawa nesen useeta un konfiszeta Iwanowa eelâ № 3. Issinats, ka drukatawa bijusi atwesta Peterburgâ no kahdas pilsehtas Deenwidus-Kreewijâ. Kâ winas faktiskee eerihkotaji un waditaji apzeetinati 20 g. wezais Rigas maspilsonis Hake un kahds agrakais students Fedorows, 23 gadus wezs. Abi schee jaunee zilweki nesen atpakal eeradušchees no ahrsemem Peterburgâ, eerihkojuschi slepeno drukatawu un bes tam darbojuschees wehl ar aisleegtu rakstu un eerotschu eeweschanu no ahrsemem. Tikpat aisleegtos rakstus, kâ ari eerotschus wini isplatijuschi „apsinigo beedru" starpâ gan Peterburgâ, gan zitâs pilsehtâs. Eerihkotâ paschu drukatawâ wineem neisdewees wehl neweenu proklamaziju nodrukat, jo tuhlin pehz eerihkoschanas eeradušês polizija. Abi apzeetinatee leedsotees dot kautjebkahdus paskaidrojumus.

— Noslihkuschi skolneeki. 14. sept. plkst. 5 beenâ uz Monastirkas upites, pee Aleksandra Newska klostera, apgahsušês laiwina, kurâ wisinajuschees 5 skolneeki, sehni. Diwi no wineem, kuri prata peldet, ar leelâm puhlem isglahbâs, bet pahrejee trihs noslihka. Winu lihkus tikai pret wakaru iswilka is upes.

— Nogreests deguns. Bronnajas eelâ kurpneeku darbnizas turetaja Jakowlewa aiz greissirdibas usbrukusi ar nasi sellim Hrapowam un nogreesusi degunu. No ziteem duhreeneem H. pagumis aissargatees, tâ ka ahrsteem buhs darischanas tikai ar degunu.

No Maskawas. Godalgojumi. Maskawâ no 26. augusta lihdz 9. septembrim sarihkotâ Keisareskâs Kreewijas dahrskopibas beedribas isstahdê, no Baltijas gubernu isstahditajeem ispelnijuschees sekoschâs godalgas: Selta medalus: O. Schkipsna, Gulbenê, par augku wihneem. A. Fuchss, Rigâ, par mahksligeem dsirnu akmeneem. B. Lewitas (agr. Makarows), Rigâ, par bedsinateem zigorineem, rudsu kafejû un makaroneem. Sudraba medalus: A. Brands, Meschmuischâ (Grenzhof), par augku wihneem. Jul. Hernbergers, Pernawâ. par augku un medus zepumeem. J. Katzens, Ogrê, par dascheem augku zepumeem. J. Akermans, Rigâ, par drahts audumeem un zaurumoteem skahrdeem, K. Uhdris, Rigâ, par drahts audumeem un pinumeem. J. Behrsinsch, Bilderlinos, par jaunisgudrotu papirosu bahschamo maschinu. Bronsa medalus: O. Lessinsch, Krapê, par augku wihneem, K. Feils, Rigâ, par ugunsdsehschanas sprizes modeli. „L."

No Narwas. Nelaimes gadijums. Krehnholmâ puikas sahkuschi darbotees gar eelu brugejamo rulli, pee kam weens no wineem nejauschi nokritis semê un sem rulla tizis saspeests.

No Pleskawas. Schejeenes latweeschu draudsê eewehletais mahzitajs Lapinsch, kâ „L." sino, jau eestahjees weetâ. Pehdejâs swehtdeenâs winsch sprediko gubernas latweeschu koloniju draudsês. Masee luhgschanas nami n war wisus basnizenus sanemt, jo katrs wehlâs dsirdet jaunâ draudses gana spredikî.

Warschawa. Pilsehtas eelu dselszeka streiks. Tramwaju streiku sarihkojusi polu sozialistu partijas organizazija. Eerehdni prasot algas paaugstinajumu. Masakâ mehnescha alga lai buhtu 40 rbl. pirmâ gadâ un turpmakos gados 60 rbl. mehnesî. Tahlakâs prasibas 8 stundu darba laiks deenâ un sodu atzelschana. Polizija usmeklejot streika sarihkotajus un tad tos nemot zeeti.

Jekaterinoslawa. 15. septembrî Aleksandrowskas Auerbacha raktuwês notika gahses sprahdseens. Apdegumus dabuja 10 strahdneeki, no kureem 6 nomira.

Poltawâ, 15. septembrî. Teesu palatâ tika luhkota zauri leeliskâ prahwa par Krementschugas komerzbankas bankrotu, kas wilkâs pahri par 10 gadeem. No 9 apsuhdseteem 6 miruschi un 2 aisbehguschi. Weenu attaisnoja.

Kijewa. Intendantu kukuli. Kijewas apgabala kara teesas ismekletajs beidzis aprehkinu, zik kukulu pehdejos 5 gados sanehmuschi Kijewas intendanturas eerehdni. Pirmâ weetâ stahw materialu sanehmejs Tichonows, kas dabujis 162,031 r., tad generalis Kamsarakams — 77,747 r. u. t. t.

Widseme.

Riga. Aisejoscham arkibiskapam Agatangelam sarihkoja atwadibas meelastu 12. septembra wakarâ „Uleja" sahlê. Gubernators Sweginzows wina augstai eminenzei pasneedza Kasanas Deewmahtes swehtbildi koti krahschnâ, pehrlem un dahrgakmeneem isrotatâ eerahmejumâ. Pee galda pirmo toastu issauza gubernators Sweginzows, tad Kursemes wizegubernators knass Krapotkins. Latweeschu pareistizigo draudschu wahrdâ adresi pasneedza latweeschu grupa is 6 preekschstahwjeem, starp kureem bija ari luterani. Schinî adresê isteikta wina augstai eminenzei pateiziba par to atsinibu, ar kahdu Agatangels weenmehr isturejees ari pret latweescheem, sewischki pehz nemeeru laikmeta tos aisstahwot. Adresê bija mineta ari Agatangela atsinigâ runa par weetejâm tautibâm pee Keisara Majestates sanemschanas katedralê. (L.)

— Wisaugstakâs dahwanas. Kâ „R. Westn." sino, polizijas departaments pasinojis Widsemes gubernatoram, ka Wina Majestatei Kungam un Keisaram labpatizis pawehlet Widsemes gubernatoram, polizijas eerehdneem (ap 300 personam) un wisâm tâm personam, kuras nehmuschas dalibu pee kahrtibas usturešchanas jubilejas swinibâs, issneegt sewischkas lapas ar Wina Majestates Kunga un Keisara gihmetni.

— Keisariskâs Dahrskopibas beedribas Rigas nodalas dahrskopibas isstahde tika atklahta 17. sept. ihsi pehz plkst. 1. Jau no plkst. 12 sahka lasitees kopâ isstahdes apmekletaji, kuru, kâ domajams, pa wisâm isstahdes deenam salasisees daudz. Isstahde, kâ „L." leezina, atstahj wisai kuplu eespaidu. Wina eenem beedribas nama eekscheeni, ahra pajumti un dalu no dahrsa. Pee paschas eeejas redzami Bilberlinu fermas koku skolas isstahdijumi. Ar milsiga apmehra augkeem un saknem apkrautee galdi atstahj leelu eespaidu. Isrihkojumu sahle — weenos sakumos un pukês. Skatuwe isdekoreta ar krahschneem palmu kokeem, starp kureem pazelas Winu Majestatu Kunga un Keisara un Kundses un Keisareenes kruhschu tehli. W. Kreslers isstahdijis leelistus lawru kokus un krisantemas, — weena sahles seena pawisam pasuhd winâs. Skaistas krisantemas ari Norinam un palmas Kreisbergam. Pukes, pukes un pukes . . . Bet ahrâ — leetderigais: stahdi, augli . . . Bumbotawas sahlê ir augku wihnu nodala, kurâ peedalijusês laba teesa isstahditaju. Pehz pulksten 1 eeradâs Widsemes gubernators, kursch isstahdi atklahja.

— Pristawa Swortschewska leetâ Widsemes gubernators eesuhtijis laikrakstam „Sowr. Slowo" wehstuli, kurâ starp zitu sazits, ka ismekleschanâ peerahdijees, ka no Waltenberga pret pristawu eesneegtâ suhdsiba israhdijusês par nepamatotu. Gubernatora wehstules beigas skan: „Pehdejâ laikâ Rigâ sahka atwehrt, pamatojotees uz 4. marta 1906. gada pagaidu nosazijumeem par beedribam un sapulzem, weenu pehz otras saweesigas beedribas ar kluba bufetem. Schis beedribas tika atwehrtas uz usnehmeju bufetschiku eerosinajumu, winas nesekoja statutos apsihmeteem mehrkeem un parasti pahrwehrtâs par trakteeru eestahdem. Tadehl es usdewu sem manis stahwoschai polizijai wisstingraki usraudsit tamlihdsigas beedribas. Saweesigâ beedriba „Amors" peelaida sawâs telpâs pa naktim, kad dsehreenu pahrdotawas slehgtas, sweschas personas, pa leelakai daļai strahdneekus, kureem pahrdewa stiprus dsehreenus. Scho faktu apstiprinaja pristaws Swortschewskis, kadehl Saweesigâ beedriba „Amors" uz Widsemes gubernas beedribu leetu komisijas lehmumu no 10. augusta sch. g tika slehgta. Drihsi pehz tam no beedribas preekschneeka eenahza suhdsiba.

Gubernators, Keisariskâ galma hofmeistars
Sweginzows."

— Kolera. No koleras parahdischanâs Rigâ, 14. julijâ, lihdz 14. septembrim, 2 mehneschu laikâ Rigâ, pehz oficiellâm sinam, pawisam saslimuschas 40 personas, kuras ahrstetas Rigas pilsehtas slimnizas koleras barakâ. No winâm iswesekojuschâs 3, miruschas 25; 12 koleras slimneeki peektdeen wehl atradâs ahrsteschanâ. Sche japeesihmê, ka pehz pirmeem 2 eewasatas koleras gadijumeem kolera nebija sche ilgaku laiku manama un sahka tikai beidzamâ laikâ, sewischki septembrî, peenemtees. Leelakâ koleras slimneeku dala bij nodarbinati pee waj uz Daugawas; paschâ pilsehtâ nahkuschi lihdz schim preekschâ tikai reti koleras gadijumi. Rigas aprinkî kolera parahdijâs schogad pirmo reiz 26. augustâ, Ogres tuwumâ, kur saslima laiweneeka Grubes gimene. Bez tam wehl kolera parahdijusês Stopinos un Dolê. Lihdz peektdeenai aprinkî bija saslimuschas ar koleru pawisam 12 personas, no kuram iswesekojâs 1 un nomira 8. 3 koleras slimneeki atrodâs ahrsteschanâ. „L."

— Koleras gadijums Rigas zentralzeetumâ. Kâ weet. awises sino, tad kolera parahdijusês ari Rigas zentralzeetumâ, kur pagahjuschâ nedelâ saslimis zeetumneeks Bergmanis. Ar koleru saslimuscho arestantu tuhlin aisgahdaja uz Rigas pilsehtas slimnizas koleras baraku. Zeetuma slimnizâ, kur Bergmanis bija papreeksch eeweetots, isdarija pamatigu desinfekziju. Wairak koleras saslimschanas gadijumu zeetumâ lihdz schim naw nahzis preekschâ.

— Stipra wehtra peektdeen ap pusdeenas laiku sahka plosities Rigas juhras lihzî, sewischki ap peekrasteem. Wakarâ no wehtras un wilneem Bolderajâ eedsihta kahda laiwa ar tschetreem Slokas apkahrtnes swejneekeem. No rihta wairakâs laiwâs swejneeki isbraukuschi juhrâ uz sweju. Wehtrai sazelotees tuwaki krastam esoschee pagumuschi aisbraukt mahjâs, bet schi laiwa no wehtras dsihta uz Bolderajas pusi. Noslihzis no swejneekeem gan neesot neweens.

Pernawa. Wisaugstakâ pateiziba. Scha gada 12. augustâ pagahja 200 g. no Pernawas padoschanâs Kreewijai. Jubilejas gadijumâ pilsehtas dome bija luhgusi Widsemes gubernatoru nolikt pee Wina Majestates Kunga un Keisara kahjam Pernawas eedsihwotaju mihlestibas un padewibas juhtu isteikumu, uz ko Wina Majestatei labpatizees atbildet:

„Sirsnigi wiseem pateizos."

No Terbatas aprinka. Krustdehls krusttehwa slepkawa. Pagahjuschâ janwarî Padari krogâ pa logu noschahwa paschu krodsneeku Peteri Teppanu. Tagad laundaris issinats, apzeetinats un jau nodots teesai. Tas ir Teppana krustdehls un wina weenigais mantas pahrsinis, Wez-Anzenu pagasta 22 gadus wezais Aleksanders Anzens, kas ari weenigais sinajis, kur krusttehws glabâ naudu, kuru winsch gribejis peesawinatees.

Kurseme.

Leepaja. Leepajas-Romnu dselszeka zaurlaischanas spehja schinîs deenâs pawairota zaur to, ka starp Leepaju un

Pahrsteidsoschs ir leelais pauahkums, kuru mehs esam eegunwuschi ar jannisnahkoscheem papirosceem

Jawa 10 g. 6 k.
25 „ 15 „

Augsta labuma labakais peerahdijums!

Sabeedr. S. Gabai
Maskawâ.

Gaweesi, Gaweesi un Pleiku un Pleiku un Preekuli eerihkotas pusstazijas.

— Emika Dahrsina wakars. Weetejàs latweeschu beedribas nodomajuschas nowembra widû sarihkot kopejeem spehkeem Dahrsina wakaru, no kura skaidrs atlikums nahktu par labu musikas mahkslas weizinaschanai.

— Ostâ eekritis. Zeturtdeen preeksch pusdeenas seemas ostâ eekrita kahds peedsehrees banu juhrneeks no twaikona stekeem un azumirkli nogrima. To redsedams, wina beedris no kuga eelehza ostâ winu glahbt. Pehz wairak reisigas sem uhdens nolaischanàs winam isdewàs nelaimigo atrast un usnest to no ostas dibena. Isglahbtais bija saudejis samanu, kuru isdewàs pehz ilgaka laika atdabut. „L. Ap."

Wentspils. Latweeschu Sawstarpejà Apdroschinaschanas Beedriba (Jelgawà) Wentspils preekschpilsehtas Tschikstu zeemâ dibinatai ugunsdsehseju beedribai nupat eegahdajusi ugunsdsehschamos rihkus un jaunà beedriba drihsâ laikâ galigi sastahdischotees. Latweeschu Sawstarpejà Apdroschinaschanas Beedriba schahdâ kahrtâ pabalstischot wairakas ugunsdsehseju beedribas, kuras sastahdas tahdos apwidos, kur schai beedribai wairak apdroschinajumu.

Jaunjelgawos tirdsneezibas skolas ihpaschneeks Osolinsch usbuhweja schogad agrakai skolas ehkai trescho stahwu, eewesdams ari wisâ mahjâ zentralo apsildischanu. Paschlaik beidsa muhra darbus peebuhwei, kurâ nahktos eerihkot trepes. Schi peebuhwe nu peektdeen, 10. septembrî sabrukusi. Tà ka skoleni jau bija atlaisti uz mahjam, tad ar teem nelaimes nenotika. No strahdneekeem eewainoti tschetri: diwi weegli, diwi gruhtak, lai gan winu dsihwibai breesmas nedraudot. Weens no pehdejeem, kuram pahrlausta kahja, atwests uz Rigu, otrs ahrstejotees turpat Jaunjelgawà. „L."

— Paskaidrojums. „Latwijà" eeweetotais sinojums par tirdsneezibas skolas nama sabrukschanu prasa paskaidrojumus: Pee pascha nama nekas naw bruzis, ne ari taisas brukt, kà to katrs war pahrleezinatees. Nelaimes gadijums notika weenigi ar sehtas pusê taisamo, apm. 8 kwadratasis leelo kehka trepju un ateju weetu peebuhwi, kuras muhra balas wehl nebuht nebij gatawas. Inspektors W. Osolinsch.

No Jelgawas.

J. A. Dubura 25-gadu skatuwes darbibas jubileja noriteja sestdeen, 18. sept., wisai skaistâ, gadijumam zeenigâ un pazilosché kahrtâ. — Jubilejas israhde, kurai bij iswehleta Henrika Ibsena 3-zehleenu gimenes drama „Spoki", isdewàs, zik tahlu tas atteezas uz atsewischko lomu attehloschanu, wiszauri jo sposchi. — Kà pirmais un pahrakais attehloschanas mahkslâ minams pats zeen. jubilars galdneeka Jakoba Engstranda lomà. — Ta wairs nebija nekahda skatuwes figura, tas bija dsihws, pateefs zilweks, kurà noluhkojotees un nollausotees, pilnigi aismirsi, ka atrodas teatrî. Un ta ir mahkslas augstakà pakahpe. — Jubilaram it zeenigi blakus stahjàs Peteris Rudsits — leelajà un gruhtajà mahzitaja Manderfa lomà. — Aiz wina tuhdal sekoja Julija Skaidrite — atraitnes Helenas Alwing lomà un Daze Akmentiņ — kà Regina, kalpone pee Alwinga kundses un wezà Engstranda meita. — Masak slaweni weizàs Reinholdam Weizam — slimigà, neisprotamà jaunà glesnotaja Oswalda Alwinga lomà. Jauno glesnotaju Reinholds Weizs weetweetàm attehloja ne bez nepatihkami azîs durosché pahrspihlejumeem, zaur ko jau tà tik maz sinpatiskais jauneklis tapa wehl jo nesimpatiskaks, nedabigs un tihri waj nezeeschams. — Wispahr buhtu jasaka, ka drama „Spoki", par spihti winas tik daudzi slawetam un slawenam autoram, tatschu nelikàs schim gadijumam laimigi iswehleta. Atsewischkàs lomas, tas teesa, gan bod isdewibu winu tehlotajeem rahdit wisas sawas spehjas, bet pati luga sawà wisumà neatstahj — wismaz uz weenkahrschu mirstigu zilweku — to wareno, elementariski aisraujosché un satreezosché eespaidu, kahdu parasts sanemt no kahda iswehleta, leela, suwerena un harmoniski istehlojoschos gara raschojuma, kà to peemehram katrreiz sanemam no Schekspira, Schillera un Getes lugam. — Ibsena „Spokos", kà pa leelakai daļai ari wina zitâs lugâs, ir kaut kas slimigs, mahkslots, pat nedabigs un neisprotams, kas nespehj peewilkt waj elementariski aisraut, bet gan wairak waj masak atstumt un sazelt kà reebjumu.

— Jau jubilaram, parahdotees uz skatuwes sawà lomà, publika, kura pildija plaschàs teatra telpas waj lihdz pehdejai weetinai, sagatawoja jausmigas owazijas, bet pati ihstà, jo zeenigà un sirsnigà jubilara godinaschana notika pehz israhdes, kad tas sawu ta wakara lihdzdarbineeku widû nostahjàs uz skatuwes un tam ar atteezigàm sirsnigàm un zildinoschàm atsinibas un poteizibas runam pasneedza waj neskaitamus lawru kronus un zitas jo wehrtigas balwas. — Kà pirmais jubilaru sweizinaja un zildinaja Jelgawas Latweeschu Beedribas preeksch neeks redaktors J. Weismana kungs, pasneegdams schis beedribas wahrdâ gawilneekam jo krahschnu lawru wainagu. — Tad sekoja usrunas ar wainagu un wisadu zitu balwu pasneegschanu no Rigas Latweeschu (wezà) Teatra darbineeku, Rigas Jaunà Teatra personala, Jelgawas Latweeschu Teatra akteeru, no gawilneeka wadito dramatisko kursu mahzekku, scho kursu lektoru (kuru wahrdâ runaja rakstneeks Th. Seiferts), Rigas Latweeschu Teatra Komisijas un daudzu zitu puses. — Wisai originela balwa bija kahds lawru wainags, sihmigi israkstots ar 25 peezi rubku kreditbiletem. Pehz runam R. Weizs nolasija leelu daudzumu apsweikschanas telegramu un rakstu. Wisas runas un ziti sweizinajumi tika pawaditi skaleem aplauseem no publikas puses, kuri negribeja waj rimtees, kad jubilars — pateikdamees par goda parahdijumeem — atstahja skatuwi.

—r—

Par laizigeem lozekleem basnizas preekschneezibas amatos eewehleti, kà „K. G. A." lasams, preeksch Sehlpils barons M. Liewens (Buru m.), preeksch Jelgawas grafs Al. Keiserlings (Zenas m.), Tukuma — barons W. Kleists (Zerkstê), Kuldigas — baronu A. v. Heijkingu, un preeksch Aisputes — barons K. Manteufels (Kasdangà).

Kursemes Putnkopibas beedriba sarihko 1., 2. un 3. oktobrî I. wisp. putnu isstahdi.

Georgs Schneevoigts ar sawu simfoniju orkestri, kà dsird, sarihkoschot daschus konzertus Jelgawà. Pirmais konzerts buhschot 3. oktobrî weetejà Trijsabeedribas basnizà.

Kursemes gubernas sanitates ispildu komiteja 7. sept. islaidusi obligatoriskus noteikumus, pehz kureem pilsehtâs un uz laukeem par pagalmu tihrischanu jaatbild namu saimneekeem. Katrà mahjà jabuht ihpaschai atejas weetai. Atejas weetas jaustur tihras. Atejas weetu bedrês jalej desinfekzijas schkidrumi, kà 10—20% kalku atschkaidijums, 3% karbola atschkaidijums, 4% klorkalku atschkaidijumus u. z. Eelu, klajumu un trotuaru tihrischana nodota atteezigu namu un gruntsgabalu ihpaschneeku sinaschanà. Netihrumi jaisgahdà uz sewischki tam noluhkam eerahditàm gruschu noberamàm weetam. Akas jatur tihribà, tàm jaeerihko wahki, grodi jaapmet no ahrpuses ar zeeti sastampateem mahleem. Pee katras akas jabuht peestiprinatam spainim. Sanitarà kontrole teek isdarita no sanitates kuratoreem, kuru likumigàs prasibas uz weetas ispildamas. Pahrspihletu un nepareisu sinu isplatischana par sehrgas gaitu wahrdeem un raksteem aisleegta. Scho noteikumu pahrkahpschana teek sodita ar arestu lihdz 3 mehnescheem jeb naudas sodu lihdz 500 rubleem.

Otro Dobeles aprinka dseesmu swehtkus, kà dsirdams, nolehmusi sarihkot schejeenes zentigà dseedaschanas beedriba „Lira" un tee notikschot nahkamà gada rudenî pehz sekoschas kahrtibas: garigs konzerts Nikolaja basnizà, pehz tam laizigs konzerts Latweeschu Beedribas namà un beidzot turpat swehtku balle. Tad wehl nolemts abus konzertus sarihkot weenà deenà, pee kam programu sastahdit no jaukteem un wihru koreem, solo kwartetem un solo dseesmam un daschcem instrumentalmusikas gabaleem. Dseesmu swehtku eekustinataja „Liras" preekschneeziba dehl tam greesusés ar usaizinajumu pee wiseem Dobeles aprinka dseedataju koreem, lihdz schi gada 1. oktobrim tai eesuhtit atteezoschàs atbildes, waj usaizinatais koris wehlàs pee nodomateem swehtkeem peedalitees, kahds korim sastahws, un waj korim buhtu kahdi atsewischki preekschlikumi, atteezotees uz nodomateem swehtkeem waj to programu, un waj buhtu eeteizami dseedatajeem tautas apgehrbi? Pehz dabutàm atbildem sasaukschot koru dirigentu un beedribu preekschstahwju sapulzi, lai tad usstahditu galigu programu un pahrspreestu daschus zitus uz scheem swehtkeem atteezigos jautajumus. —e—

Seena laiks. Pehdejo deenu jaukajam laikam pastahwot pilsehtas epkahrtnes plawàs redzama dsihwa kustiba ar atahla seena eewahkschanu. Kà plawu ihpaschneeki nostahsta, athals. schogad isdewees wisai teizami — daschà weetà pat labaks par pirmo seenu, kursch pa leelum leelai daļai zaur wasarà beeschi usnahkuscho leetu tika sapuhdets. Sewischki labs athals, kà „T." sino, esot plawàs gar Leelupes un Swehtes upem, ap Pleras krogu — beeß un garsch audzis un teizami isschahwets un eewahkts.

Apzeetinata sagle. Kalpone Madleene T., kalpodama wairakàs weetàs, wisur panehmusi aiseedama sew ko lihdz „par peeminu". Peektdeen kahdas apsagtàs mahjas mahtes sinoja par to polizijai. Iskratot Madleenas T. dsihwokli Walles eelà, daschas sagtàs leetas atrada, bet daschas T. wehlak labprahtigi usrahdija. Wainigo apzeetinaja. „S."

Ugunsgrehks. Rabinowitscha tabakas fabrikas peebuhwê (pee Walnu eelas), kura nodereja kà petrolejas noliktawa, peektdeen, 17. sept., p. 1/25 pehz pusdeenas iszehlàs aiz lihdz schim neissinata eemesla uguns, kura petrolejas un ellas krahjumos atrada jo bagatigu baribu. Uguns drihsâ laikâ iswehrsàs pahr wisu fabrikas ehku, kuras jumts jo ahtri ween stahweja pilnàs leesmàs. Pa telefonu peeaizinatee ugunsdsehseji eeradàs ar 4 roku un weenu twaika schluhteni un tuhdal sahka darbotees pee uguns apslahpeschanas. Tikai pehz gruhta darba, kuru koti kaweja kodigee duhmi, isdewàs uguni galigi apslahpet. Fabrikas eekschejee eerihkojumi tika isglahbti; sewischki maschinas, kuras nebij apdroschinatas, palika pilnigi sweikas; jumts krita leesmam par upuri. — Pee nowahkschanas darbeem trihs kahpeji un weens demoletajs eeluhsa zaur greesteem un nokrita apakschejà stahwà, par laimi bez nopeetneem eewainojumeem. Pulksten 8 wakarà ugunsdsehseji atstahja deguma weetu, pilnigi ismirkuschi, jo pa ugunsgrehka laiku brihscheem lija pastiprs leetus. — Rabinowitscha ehkas apdroschinatas, kà weet. „Anz." sino, par 9000 rbl. Seemela uguns apdr. beedribà, no kuras sumas uz paschu fabrikas ehku atkriht 3,700 rbl.

— Sestdeen, 18. septembrî, ap pulksten 11 iszehlàs uguns Kreslera dehlu sahgetawà, pee Esera wahrteem, kuru peesteigusches ugunsdsehseji apmehram stundas laikâ noslahpeja. Saudejumi, zik dsirdams, neesot wisai eewehrojami. —.—

Isbehguschi arestanti. Iz weetejàs arestantu mahjas isbehguschi diwi tur eeslodzitee arestanti Johans Jakobsons un Aleksandrs Schaubergis. Wispirms tee apsaguschi trihs sawus beedrus, teem panemdami naudu un daschadas leetas un tad ar pakaldaritas atslehgas palihdzibu isgahjuschi iz arestu mahjas un pasuduschi. J. un Sch. jau aispagahjuscho nedeku bij mehginajuschi behgt, bet toreiz tika nokerti. „T."

Sahdziba uz laukeem. Nakti uz peektdeenu iz Wirzawas Kuhku kroga bij issagtas daschadas mantas up 200 rubku wehrtibà. Sagtàs leetas wehlak usgahja noglabatas meschà. Islika sargus, kureem nahzàs usmanit, kas pehz sagtàm mantàm eeradisees, lai tàs aiswahktu projam. Drihsi ween ari pateesi eeradàs diwi tehwini, no kureem weenu isdewàs apzeetinat. Apzeetinatais, kà weet. „Anz." sino, israhdijees par kahdu Jelgawas ormani.

Nesinami wasanki nakti uz zeturtdeen eelaususchees sinagogas skolas telpàs (Uhdens eelà) un nosaguschi tur neleelu naudas sumu, kura atradusees dselzs lahdê.

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizà: Swehtdeen, 26. septembrî pulksten 10 no rihta mahz. K. Irbe. Kristiti: Alise Ilmer. Ussaukti: Kristaps Lindemans ar Emilju Augusti Bihman. Miruschi: Katrine Selma Olga Spranz 13 g. w., Indrikis Pinkis 53 g. w., Jahnis Rosenbachs 66 g. w.

Dahwanu eenahzis: Swehtdeen, 19. septembrî preeksch kurlmehmo eestahdes 6 r. 33 k.

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizà: Swehtdeen, 26. septembrî pulkst. 1/210 no rihta mahzitajs Reinhards. Ussaukti: Jehkabs Stuhrits ar Trihni Zeziliju Linu Pustschuhz, Jahnis Kehblis ar Annu Mariju Blum. Miruschi: Greeta Dreiman dsim. Osolin 61 g. w., Lisette Meiman, dsim. Rosit, 50 g. w., Janis Walter 76 g. w., Janis Leepa 90 g. w., Emilija Jabba 1 g. 6 m. w., Juris Heiman 67 g. w., Anlihse Misin 78 g. w., Elisabete Grünberg dsim. Zeiler 67 g. w.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgà, 17. septembrî. Nakti uz pareistizigo basnizas jumta apzeetinaja 2 nepasihstamus zilwekus, kuri atsinàs, ka gribejuschi nolaupit galwenàs swehtbildes briljantus, kuru wertiba sneedzas lihdz 600,000 r.

— Tautas apgaismoschanas ministrs Schwarzs atgreesees no atwalinajuma un usnehmees ministrijas pahrwaldischanu.

— 24 stundu laikâ ar koleru saslima 16, nomira 6, slimneeku skaits 425.

Jekaterinburgà, 17. sept. Uz Permas dzelzszeka wagonà, kurà brauza, atgreesdamees no Amuras, Gondatti ekspedizijas lozeklis, bijuschais Werchne-Isetskas apgabala pahrwaldneeks Mitinskis, pa logu tika schauts ar rewolweru. Lode eeskrehja sehdekla atsweltnê, 2 werschokus no Mitinska galwas. Wilzeenu aptureja, bet wainigo neisdewàs nokert.

Astrachanà, 17. septembrî. Izdarits mehginajums, aplaupit siwju tirgotaja Issajewa kantori. Laupitajus guhstot nogalinats gorodowojs; otrs gorodowojs gruhti eewainots. Laupitaji aizbehga.

Berlinê, 1. oktobrî (18. septembrî). Moabitâ wiss meerigi, eelas swabadas satikszmei.

Rakonidschà, 30. (17.) septembrî. Italijas kehnina pahris dewa meelastu par godu grafam Ehrentalam. Kehninsch jo laipni sarunajàs ar Ehrentalu, kas pasneedza kehninam keisara Franza Josefa paschrozigu wehstuli, kurà keisars pateizas par apsweikumu wina 80. dzimschanas deenà. Ehrentalam dahwinats Anunziatas ordenis.

Teheranà, 30. (17.) septembrî. Schacha un diplomatiskà korpusa klahtbuhtnê notika miruschà pawaldona apbehdischana.

— Turku waldiba eesneegusi Persijas waldibai ultimatumu, ka ja mehnescha laikà netiks apmeerinatas turku pawalstneeku daudzàs prasibas, tad Turzija izleetos spaidus pret perseeschu pawalstneekeem, kuru Turzijà ir ap 300,000.

Labibas zenas Rigas leeltirdsneezibà.

	Pahrdeweji	Pirzeji
	kap. pudà.	
Kweeschi, Sibirijas, 130 mahrz. . . .	—	—
„ Kreewijas	—	—
Rudzi, 120 m., weet. waj.	73—74	72—73
Auzas, Kreewijas baltàs	—	—
„ weenkahrschàs	64—65	63—64
„ labaka preze	74—75	72—73
Meeschi, kreewu, 100 mahrz	—	—
„ Kursemes, 108 mahrz.	—	—
„ Widzemes, schahwett	—	71—72
Linsehklas, kreewu, 7 mehru	215	210
„ Widzemes	—	205
Ellas rauschi, schejeenes	120	—
„ „ kreewu	115	115

Linu zenas

turas apmehram schahdàs robeschàs:

	Ristini	56 r.	birkawà.
Baltgalwji:	Zinskroni	51 „	„
	Superior-pihki . . .	45 „	„
	Pihk-kroni	37 „	„
	Brahki	— „	„
Salgalwji:	Ristini	54 „	„
	Hofs-dreibandi . . .	48 „	„
	Dreibandi	42 „	„
	Brahki	36 „	„
	Widzemes dreibandi .	31 „	„

Kursemes baltgalwju zenas ir no 1—2 rbl. par birkawu semaka nekà Widzemes.

Wehstules un atbildes.

Ed. R. — Rigà. Luhdzam tikai suhtit peedahwatos rakstus, kurus isleetosim tahlakos peelikumos.

D. M. — R. Juhs ar sawu aprakstu beemschehl nahkat pa wehlu. Esam jau zitadi eekahrtojuschi.

O. R. K. — R. u. z. Suhtijumeem luhdzam uzlipinat wajadzigàs pasta markas, zitadi mums tos sanemot jamaksà leeka soda nauda.

Izdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents Th. Dochner.

Redaktors: R. Puriņsch (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

No ahrsemem pahrzelojis
Dr. med.

Th. Roisenn,

Homeopatisks un seewescku ahrsts kirurgs
Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ № 29, 1 trepi. Telefons 3173.
Runas stundas no pulkst. 9½—12 pr. pusd. un no 5—6 pehz pusd. un swehtdeenâs no 11—1 deenâ. Masturigus peenem otrdeenâs un peektdeenâs preekschpusdeenâs.

Dr. N. Franz,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 68, peenem **flimneekus** ikdeenas, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 3 lihdſ 4½ pehzpusdeenâs.

Sobu flimneekus

peenemam katru deenu no pulksten 9 lihdſ 6. Sobus iswelk bes sahpem. Mahkſligi sobi ar waj bes platem. Wisadas plombas. Lanzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.

S. Braude u. P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 17.

Peenem
sobu flimneekus

ikdeenas no 10 lihdſ 1 un no 3—6. **Spezialists, selta sobu kroneem** (Goldkronen) un ar **stifti eelekameem** (Stiftszähne) bes platem.

Dentists **M. Kaplans,**
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 31.

Runajams

pr. p. **kaunuma, ahdas, sliktu** (sifilis) un **mihsetu slim.** Eelschejas un matu iskr. ikdeenas no 10—1 pr. p. un no 5—8 wak.

Dakteris W. Loewenbergs,
Rigâ, Leelâ Jaun eelâ № 24, diwi trepes,
Daugawas tirgus tuwumâ.
Eewehrot mahjas **№ 24.**

Dsihwoju tagad
Leelajâ eelâ № 1,

Japhè kga namâ.
Peenemu sobu flimneekus, kâ ari isgatawoju mahkſligus sobus katru deenu no plkst. 9—1 un no 3—6.

J. Aron.

Weenigà isdewiba

400 rub. weetâ tikai par 7 r. 50 kap.

Pulksteni aplakhti ar beesu kahrtu 18% karata selta platitèm. Maksawee selta pulksteni mehdſ maksat 150—200 rub. Bet schee eleg. kluſee patent. kungu kabatas pulkst. ar 3 wahzineem **Chronometra** sistemas isskatâs un eet gluschi tapat, tapehz ka wini elektrikâ zeltâ aplakhti ar beesu kahrtu 18% karatu selta. Scheem pulksteneem ir ihsts **Schweizijas** mechanisms, gahjeens skansch uſ 18 akmeneem, ar podsinu uswelkams 1 reis 36 stundâs. Pulksteni isgatawoti no ihsta jaunselta un par sawâm labâm ihpaschibam un droschu gahjeenu apbalwoti ar daudſ selta medaleem un atsihschanas rakſteem. — Zena par **dahmu jeb kungu** pulksteni № 720 tikai 7 rub. 50 k., 2 gab. 14 rub. 50 kap., 3 gab. 21 rub. Tahdi pat atklahti kungu pulksteni № 721, par weenu pulksteni 4 rub. 25 kap., 2 gab. 8 rub., 3 gab. 11 rub. 50 kap. Par metala isturibu un droschu gahjeenu galwo uſ **18 gadeem. Kas tikai redſ schos pulksteņus, domâ, ka wini maksâ 250 rub.** Zenas nolikstas lehtas, tambehk lai katram eespehjams tahdu pulksteni eegahdatees. Pulksteņus ņemot minuti regul. issuhta pehz apstellejuma sanemschanas bes eemaksas uſ pehzmaksu. Adrese, ko sche war **isgreest** un uslipinat pasta kartei jeb kuweram.

АВСТРІЯ г. ВѢНА 2/3
ул. Унтрауартенстрассе
№ 17 п. — 59.
ІОАН ЯКУБОВИЦ
WIEN 2/3 Untr.-Augartenstrasse, № 17 p. — 59.
JOHAN JAKUBOWITZ

Bes maksas peeleek pee pulksteneem: 1) Skaistu jaunmodes kehdi. 2) Sudraba breloku 84%, binokli ar interesanteem skateem (skaist. seew.) waj kompasu no ta pascha metala. 3) Samta mazinsch pulksteņa aisfargaschanai. Suhtischana 57 k., uſ Sibiriju 95 kap. Apstellejumus war isdarit kreewu valodâ. Wehstules uſ Austriju maksâ 10 kap., pasta karte 4 kap. Sargajatees no newehrtigeem pakaldarinajumeem.

Milzums pateizibas wehstuku. Luhdsam nesamainit ar ziteem pulksteņiem, reklameteem no Peterburgas firmam, kureem sliks un newehrtigs mechanisms.

Apluhkojeet

muhsu mahjturibas un saimneezibas leetu plascho krahjumu un Juhs atradiseet sew kaut ko noderigu.

Jelgawas Laukſaim. Beedribas
Konsuma Weikals,
Katolu eelâ № 44. Telefons 74.

Pagodinos zeen. Jelgawas un apkahrines publikai paſinot, ka esmu sawu

zementpretschu fabriku paleelinajis

Jelgawâ, Schagares eelâ № 5,
atwehrdams papes nodalu, kurâ isgatawoju

darwaspapi.

Pape preeksch jumteem un seenam no wislabakeem materialeem un par wislehtakam zenam. — Luhdsu zeen. publiku, kura manî lihdſ schim tik plaschâ mehrâ pabalstija ar saweem pastellejumeem, ari schinî jaunajâ pasahkumâ manî pabalstit.

Ar zeenischanu **J. Spalits.**

Leel-Sesawas Krahsch.-Aisdoschanas Kase.

(Sabeedriba ar beebru neaprobeschotu galwoschanu.)
Jelgawâ, Laukſaimn. Beedribas namâ, Katolu eelâ № 44.

Bilanze

31. augustâ 1910. g.

Aktiwâ.	Rbl.	K.	Pasiwâ.	Rbl.	K.
Skaidrâ naudâ:			Beebru dakas . . .	4933	35
Kases konts . . .	2782	15	Noguldijumi ar ussaz.	384318	14
Tekoschs rehkins zit. kr.	9981	—	„ bes „	64300	—
Wehrtspapiri . .	7502	—	Saudejumu konts . .	2551	71
Res. kapit. wehrtspap.	565	05	Aisdewumi pret eekihlaj.	2000	—
Aisdew. pr. galweneek.	252171	74	Noguldijumu rentes .	12510	60
„ „ nek. mant.	198957	75	Aisdewumu rentes . .	19597	50
„ „ wehrtspap.	12006	—	Reserwes kapitals . .	1314	25
Aisnehmumu prozentes	12	52	Daschadi konti . .	—	—
Noguldijumu prozentes	—	—			
Diwidende	31	48			
Kantora konts . . .	1902	78			
Inwentars	975	16			
Daschadi	4637	92			
	491525	55		491525	55

Kases kantors Jelgawas Laukſaimn. Beedribas namâ, Jelgawâ, Katolu eelâ № 44, atwehrts katru deenu no plkst. 10—2 deenâ.

Peeprasijumus pehz aisdewumeem isspreesch **treschdeenâs.**

Kase maksâ par noguldijumeem lihdſ 6½% gadâ, bes kahdeem krona nodokla atwilkumeem un tos ismaksâ katru deenu uſ peeprasijumu.

Kase nem par aisdewumeem 7—8½% gadâ.

Noguldītaji war buht ari nebeedri, bet aisdewumus issneedſ tikai beebreem. **Direkzija.**

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas
Krahschanas-aisdosch. Sabeedriba

(Jelgawâ, Katolu eelâ № 44, Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ. Telefons 62.)

31. augustâ 1910. g.:

Bilanze swahrstâs ap 3,636,130 rub. 36 kap. Beedribas droschibas kapitali 239,901 rub. 77 kap. un 1958 beedru garantija.

Maksâ par noguldijumeem 3—6%.
Nem par aisdewumeem 6½—8%.
Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten 10—2.
Aisnehmumu peeprasijumus isspreesch pirmdeenâs u. zeturtdeenâs.

Noguldijumus peenem un ismaksâ katru darbdeenu. Tos war ari pa pasti eesuhtit (Митава, Сеудо-сберег. Товариществу Митавскаго Сельско-Хозяйственнаго Общества). Sabeedriba uſ wehleschanos noguldijumus pa pasti issuhtot atmaksâ un tàpat issuhta ari noguldijumu prozentes.

Walde: mahju ihpaschneeki: agronoms **J. Bissenieks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Jelgawas Latweeschu Teatris.

Swehtdeen, 26. septembrî 1910. g.
Jelgawas Latweeschu Beedribas telpâs,
Katoku eelâ № 11.

Israhdis Gerharta Hauptmana sozialo dramu peezos zehleenos:

Pirms saules lehkta.

Israhdi wada direktors **Alekſanders Freimanis.**
Sahkums pulksten 8 wakarâ.

Eeejas maksa (eeskait. labd. nod.): pirmâs rindâs **75** kap., 1. weetâ **50** kap., 2. weetâ **40** kap., 3. weetâ **30** kap., stahwweetâ sahlê **20** kap. Balkonâ: 1. weetâ **50** kap., 2. weetâ **20** kap.

Biletes eepreeksch dabonamas **G. Landsberga** grahmatu pahrdotawâ, Katoku eelâ № 7 un israhdes deenâ pee kases no pulksten 4 pehz pusd.

Preeksschneeziba.

Sagatawoschanâ Annas Brigader tautas luga

Pee latweeschu miljonara.

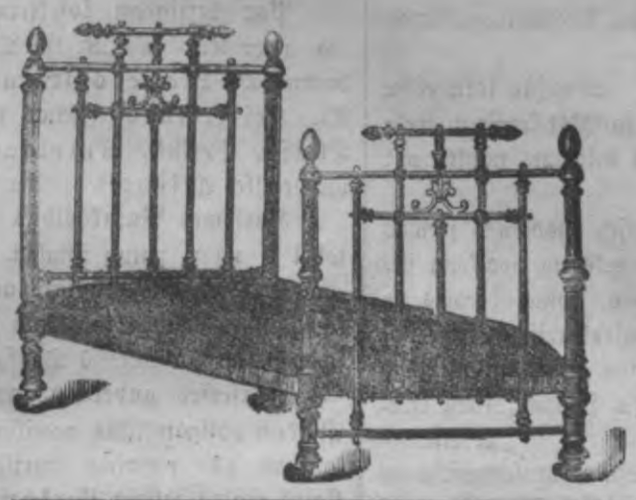

H. Feldmanis

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 2.
Lampu, glahschu, porzelana un **metala pretschu magasina.**
Peedahwà wisadus **traukus, lampas** un **mahjturibas preekschmetus.**
Dselsu gultas un matratschus.
Tapetes, albumus un **metala kapu kronus.** Trauki un lampas teek godibam isihreti.
Lampas teek pascha darbnizâ labi un lehti islabotas un lampu dakas atjaunotas.
Atkalpahrdewejeem leels rabats.

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahna dasnizai".**

Kapu peeminekli

kà: **krusti, obelisli, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wislabakà materiala** pagatawoti.

Lai **monumenti** isnahktu glihti, kà ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.

Seltitus, kà ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigàm zenàm.

Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apstrigi isdariti. — **Labakàs atsaukſmes.**

Sudraba „medalê un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Nost ar selta pulksteneem! Gandrihs par welti!

Loti skaisti **kungu pulksteni** no ihstà amerikanu selta „Побѣда"; plahni, ar bagatigu grawejumu, pat spezialists newar tos atschkirt no ihstajeem 56. prowes selta pulksteneem. Bes skaistuma wehl schee pulksteni is labakàs konstrukzijas „Watch", 1. sortes uswelkami bes atslehgas, „Remontuar" weenu reisi uſ 6 gad. Lai tos jo plaschi isplatitu, tad zena noteikta 12 rubku weetà tikai **2 rub. 85 kap.,** 2 pulksteni 5 r. 40 k., tahdi pat kluſee slehgti ar 3 kapselem 3 rub. 90 k. Pee katra pulksteņa peeleek **pilnigi par welti:** 1) skaistu jaunas modes kehdi no ta pascha metala. 2) Breloku ar interesanteem skateem wihreescheem. 3) Muhschigu papirosu aisdedsinamo „Янусъ". 4) Seemescha ahdas mazinsch pulksteņa usglabaschanai. — Apstellejumus issuhta pa pastu uſ pehzmaksu (налож. платеж.) un bes eemaksas. Jaadrese: Торгов. фирмѣ Ш. Шмулевичъ, Варшава, Теплая № 26, отд. 8.

Peesihme: Dahmu wakejs pulksteņs no ta pascha metala ar dahmu peedewam 3 r. 80 k., bet kluſee 4 r. 80 k. Weena jeb trihs pulksteņu suhtischana 45 k. Asijas Kreewijà 65 k., Sibirijà 85 k. Kursch dabus redset pulksteni „Побѣда", tizès, ka tas ihsta selta.

Jaraksta tikai kreewu un wahzu walodâs. 1108

Aiszeloju

no 15. sept. lihdſ 1. okt. Dr. E. Pellinga kungs (Pastes eelâ 1a, telef. 770) buhs tik laipns ispildit manu weetu eestahdes darischanâs.

Dr. med. H. Hildebrand,
nerwu klinikas direktors Ginter-muischâ (Ginterhof) pee Jelgawas.

Peenemu **sobu flimneekus** ikdeenas no plkst. 9½—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleek mahkſligus sobus, porzelana plombas** un **iswelk sobus gluschi bes sahpem. Lanzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**
Jelg. Leelajâ eelâ № 6.
Gutman-Rathaus.

Dr. Levitas.

Eekschkigam, seewescku un behrnu slimibam
tagad dsihwo
Jelgawâ, Pasta eelâ № 6.

Peenemu **ahdas, dsimuma, pudschka** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurskatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz. cel. telef. 5492.

Sludinajums.

Jelgawas Pilsepstas Walde dara zaur scho sinamu, ka

Mikelu tirgus

schogad tiks noturets **7., 8.** un **9. oktobri.**

Jelgawâ, 8. septembrî 1910. g.
№ 2903.

Glihta istaba

ar atsewischku eeeju no celas, isihrejama intel. jauneem zilwekeem jeb skolneekeem. Peeprasams schis awises ekspedizijà.

2 masaki sehni

jeb **meitenes**
pee weeglas nodarboschanàs wajadsigi un war peeteiktees **„Latw. Aw."** ekspedizijà Jelgawà, Skrihweru eelà № 35.

Gadijuma pirkums.

Skaistas, maj leetotas **kabineta klaweeres (flügelis)** [Bekera fabrik.] pahrdodamas par mehrenu zenu Jelgawà, **Swehtes eelà 30,** 1 trepi augstu.

Jauna luga!

Nupat isnahza un dabonama wisàs grahmatu pahrdotawàs:

Nopirktà mihlestiba.

Original-drama 4 zehleenos is lauku dsihwes no J. Retlima.
Maksà 25 kap.
Komisijà „Latw. Aw." ekspedizijà, Jelgawà, Skrihweru eelà 35, tel. 644, kurp ari jagreesschàs dehl israhdèm.
Atkalpahrdewejeem sinamais rabats

Am. Voegedinga

grahmatu pahrdotawà
Leepajà
peenem pastellejumus
uſ
Latweeschu Awisèm.

Jeunekli, turi wehlàs par gadneekeem, trehsku taisikojem, tehlotojeem un tapsetajeem isgatàtotees teek peenemti.

Mehbelu

Leelakà noliktawa Rigâ, par fabrikas zenam.

Krahjums eeksch- un ahrsemes koku arween apskatami.
Eerihkojumi, kas laikà pastelleti, par stipri
paseminatam zenam.
Dsihwoju turpat un esmu ari swehtkos un swehtdeenàs runajams.

Fabrikas u. mahkſlas galdneeziba
Ed. Kudwien.
Torna kalnà, Bauskas eelà 16/18. pascha namàs. Telefons 2562.

Par 3 r. 90 k.

ar eepakaschanu un suhtischanu peesuhta pa pastu stipru wilnas drehbi „Brasilija", gabalos pa 4¼ arschin., preeksch pilniga kungu rudens uswalka, modernàs, strihpainàs, ruhtainàs un raibàs krahsàs. Labaku sorti no „Brasilijas" tahdàs krahsàs 4¼ arschinas par **4 rbl. 75 k.** Isfuhta ari uſ pehzmaksu bes rokas naudas. Ja preze nepatihk, tad saņemu to atpakaļ un naudu pilnigi atmaksaju. Apstellejot 3 waj wairak atgreesumus reisê, peeleeku wiseem apgehrbeem **od eri pilnigi par welti!!**
Peepr. adrese: Лодзь, № 15. Е. Кацъ-Сандлеръ.
Luhdsu rakstit latwiski.

Mahzeklis

war peeteiktees mechaniskà atslehdsneeka darbnizà pee atslehdsneeku meistera **Chr. Biemana,** Jelgawà, Katoku eelà № 21.

Ahbolina un **timoteja sehklas**
pehrku kà ikgadus, bet ne wairs pee Freimann-Slonimsky, bet tikai **Katoku eelà № 48.**
Schabelstock.

40 deenas bes maksas!!!

Ja Juhs 40 deenu laikà neismahzisatees tekoschi runat, lasit un rakstit wahzu, franschu, angku un latinu walodas pehz muhsu paschu mahzibam, sastahditu pehz jaunakàs metodes (wisas zitas reklamas), mehs **suhtam naudu atpakaļ.** Maksa paschmahzibai (walodai) ar suhtischanu uſ pehzmaksu (налож. платеж.) 1 rub. 10 kap., 2 walodas 1 rub. 90 kap., 3 walodas 2 rub. 80 kap., 4 walodas 3 rub. 65 kap. Pastellejumus isdara preeksch wisas Kreewijas weenigà noliktawa: C. Петербургъ, Петерб. стор. Большой пр. № 56 — 24. Я. К. Петерсъ.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretschu pahrdotawà
Jelgawà, Pasta eelà № 13.
Peedahwà
wisadas uſ scho arodu atteezoschas
prezes.

Ahbolina kulmaschinu

wehlàs ihret Kr.-Wirzaw. Petermuischà.

Печатать разрѣшается полиціею. Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla. Tè klaht 1 peelikums.